
Stichting Pensioenfonds Coram

Verklaring inzake beleggingsbeginselen

versie 2022.1

Datum	Versie	Betreft	Behandeld door
25 november 2022	2022.1	Driejaarlijkse update	BC

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Missie, visie en strategie	3
3. Algemene uitgangspunten en beleggingsbeginselen	5
4. Risicodefinitie en risicobeheer	6
4.1 Waarom beleggen en risico's nemen?	6
4.2 Risicobeheersing	8
4.3 Uitvoering van het beleggingsbeleid	8
5. Maatschappelijk verantwoord beleggen	10
6. Vermogensbeheerstructuur.....	11
7. Beleggingsportefeuille.....	12

---

1. Inleiding

Met het oog op het kunnen aanbieden van een pensioenregeling ten behoeve van haar werknemers hebben de destijds aangesloten werkgevers een pensioenfonds opgericht: "Stichting Pensioenfonds Coram" (hierna, "het pensioenfonds"). Het bestuur van het pensioenfonds is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid voor het beleggingsbeleid en de uitvoering daarvan ten opzichte de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en overige betrokkenen. Daarbij is het fonds compliant met de vigerende wet- en regelgeving en valt daarbij onder het toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De invulling van zijn verantwoordelijkheid vereist een nadere opzet van de beleggingsfunctie van het pensioenfonds, het gericht aansturen van het beleggingsbeleid en een schriftelijke vastlegging van het beleggingsbeleid. Het beleggingsbeleid omschrijft het meerjarig beleggingskader en geldt als basis voor de inrichting van het belegd vermogen van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds is voornemens gedurende 2023 de pensioenaanspraken (en ook het bijbehorend vermogen) over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder. Het pensioenfonds verwacht deze collectieve waardeoverdracht (CWO) in 2023 uit te voeren. De nieuwe pensioensopbouw wordt door de aangesloten werkgevers reeds per 1 januari 2022 elders ondergebracht.

Dit document beschrijft op beknopte wijze de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds waarbij rekening wordt gehouden met het verwachte relatief korte resterende voortbestaan. De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld. Dit document is opgesteld met in achtname van de geldende wet- en regelgeving¹.

Het document wordt minimaal eens per drie jaar geëvalueerd en indien nodig aangepast. Indien tussentijds belangrijke wijzigingen optreden in het beleggingsbeleid wordt dit document tussentijds herzien. Het document is als bijlage toegevoegd aan de ABTN (actuariële en bedrijfstechnische nota).

Het pensioenfonds voldoet aan de eis voor de openbaarheid door dit document op de website van het pensioenfonds te plaatsen en door dit document tevens als onderdeel van Pensioen 1-2-3 op te nemen.

2. Missie, visie en strategie

Missie

Het pensioenfonds wil voor zowel zijn deelnemers als de destijds aangesloten werkgever een betrouwbaar pensioenfonds zijn gedurende zijn relatief korte resterende voortbestaan. Met een eigen ondernemingspensioenfonds is de invloed en betrokkenheid van de werknemer, werkgever en het pensioenfonds het grootst en kunnen zij zelf het

---

¹ Pensioenwet artikel 46a (lid 3) en artikel 145 (lid 1 en lid 5) en Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen artikel 29a.

---

serviceniveau kiezen binnen een acceptabel omvang van de uitvoerings- en vermogensbeheerkosten.

Visie

Bij een duurzaam en betrouwbaar pensioenfonds hoort een solide (financieel) beleid. Belangrijke onderdelen van het beleid zijn onder meer het premie- en toeslagbeleid, medezeggenschap van alle belanghebbenden, Code Pensioenfondsen, het beleggingsbeleid en een gedegen risicomangement- en communicatiebeleid. Het handhaven van een solide (financieel) beleid vergt veel van het bestuur. Zowel in tijd, kennis als kosten. Gezien de gesloten aard en beperkte omvang van het pensioenfonds, acht het bestuur het niet langer haalbaar om het pensioenfonds kostenefficiënt te laten voortbestaan.

Het is de ambitie om het kapitaal dat aan het pensioenfonds is toevertrouwd zo te beheren, dat alle participanten een goed pensioen wordt geboden. Het is het streven van het pensioenfonds om dit pensioen te indexeren om de koopkracht voor de deelnemers in stand te houden. De premie die in het verleden door werkgever en werknemer zijn betaald zijn niet voldoende om de uiteindelijke pensioenen mee te kunnen financieren. Dit betekent dat het pensioenfonds dit moet verdienen met beleggen. Het pensioenfonds neemt dus weloverwogen beleggingsrisico's, omdat het van mening is dat beleggingsrisico, gemiddeld genomen, op de lange termijn beloond wordt met een positief rendement. Zo probeert het pensioenfonds een zo optimaal mogelijk resultaat voor zijn deelnemers te realiseren. Het lopen van risico's betekent ook dat handhaving van de nominale aanspraken laat staan koopkrachtbehoud geen vanzelfsprekendheden zijn. De hoogte van het eidelijke pensioen kan dus niet worden gegarandeerd.

Strategie

Het pensioenfond voert gedurende zijn resterende voortbestaan een "no nonsens"-beleid. Daarmee is het pensioenfonds in staat om tegen acceptabele tijdsbesteding en kosten de pensioenregeling uit te voeren. Dit laat onverlet dat het verstandig is om de uitvoering van de pensioenregeling via een eigen ondernemingspensioenfonds periodiek te toetsen en te evalueren. De belangrijkste kenmerken van het beleid zijn:

- Neem alleen risico's die je begrijpt en kunt beheersen;
- Kies voor een uitvoering (administratie, vermogensbeheer en advies) die kostenefficiënt zijn van opzet;
- Handel inzichtelijk, begrijpelijk, uitlegbaar en transparant.

Betrokkenheid van deelnemers is van groot belang voor het behoud van draagvlak en solidariteit. Duidelijke en transparante communicatie, ook voor risico's, staat hoog in het vaandel. Het pensioenfonds wil de deelnemers een helder inzicht geven in hun pensioensituatie. Het bestuur draagt zorg voor voortdurende ontwikkeling van de eigen kennis en vaardigheden.

Teneinde de beoogde pensioenuitkeringen op korte en lange termijn veilig te stellen wenst het bestuur de toevertrouwde middelen op een verantwoorde en solide wijze te beleggen. Dit komt overeen met de prudent person gedachte conform de Europese richtlijnen.

Om deze doelstelling te realiseren, voert het pensioenfonds een gecombineerd beleid, waarbij enerzijds een deel van de portefeuille is ingericht om de risico's ten opzichte van de verplichtingen te beperken (matchingportefeuille) en anderzijds een deel van de portefeuille is ingericht om het voor risico gecorrigeerd rendement van de beleggingsportefeuille te optimaliseren (returnportefeuille). Hierbij voert het pensioenfonds een overwegend een passieve beleggingsstijl. Dat wil zeggen: het nastreven van een rendement dat in lijn is met de gestelde benchmark.

3. Algemene uitgangspunten en beleggingsbeginselen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid staat de "prudent person"-regel centraal en hanteert het pensioenfonds de onderstaande uitgangspunten:

- De waarden worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
- Het voorzichtigheidsbeginsel: er wordt zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid en liquiditeit van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd.
- De waarden, die ter dekking van de technische voorziening worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen.
- Gezien het langetermijnkarakter van de verplichtingen richt het pensioenfonds zich bij het formuleren van zijn beleggingsstrategie primair op de lange termijn.
- Diversificatie is belangrijk. Door een goede spreiding over de beleggingscategorieën, regio's, landen en beleggingsstijlen wordt een optimale verhouding tussen rendement en risico bepaald. Risico's die naar verwachting niet worden beloond, worden deels of geheel afgedekt.
- Hoewel sommige beleggingen en/of strategieën in potentie interessant kunnen zijn, kunnen praktische beperkingen (omvang pensioenfonds, middelen, transactiekosten, andere kosten, etc.) een argument vormen om hierin niet te investeren.
- Risico's dienen altijd bewust genomen te worden en gebaseerd te zijn op de verwachting dat deze worden beloond. Dit vereist dat a) het te verwachten rendement realistisch is en voldoende compensatie biedt voor het aanvullende risico, en/of b) het risico middels diversificatie resulteert in een lager risico voor de totale portefeuille.
- Het bestuur is zich ervan bewust dat risico's door de tijd heen variëren, net als de verwachte vergoedingen voor het nemen van bepaalde risico's. Hierbij wordt in ogenschouw genomen dat noch de onmiddellijke noch de verder in de toekomst gelegen omgeving met zekerheid vastgesteld kan worden.
- De beleggingsstrategie moet dan ook flexibel zijn en aangepast kunnen worden aan de veranderende (markt)omstandigheden, de solvabiliteit van het pensioenfonds en veranderingen in regelgeving.
- Herijking van de beleggingsmix is onder andere van belang omdat rendement/risicoprofielen veranderen. Daarbij spelen waarderingniveau's, economische cycli, marktsentimenten en staartrisico's een rol. Staartrisico's zijn risico's waarop de kans dat ze zich voordoen klein is maar waarvan de gevolgen erg groot kunnen zijn.
- Het pensioenfonds belegt alleen in derivaten voor zover dit past binnen het beleggingsbeleid en voor zover de risicokarakteristieken van de betreffende derivaten voldoende bekend zijn.

-
- Directe beleggingen in Coram International BV of dochterondernemingen zijn uitgesloten.

De beleggingsbeginselen van het pensioenfonds liggen ten grondslag aan het geformuleerd strategisch beleggingsbeleid. De beleggingsbeginselen luiden:

- Het pensioenfonds wil zorgen voor een goed pensioen, door te streven naar een zo hoog mogelijk rendement binnen het gekozen risicoprofiel van de beleggingen welke tevens bijdragen aan een gezonde en eerlijke wereld.
- Uitsluitend beleggen in transparante en eenvoudig uitlegbare beleggingen.
- Beleggen in goed verhandelbare beleggingen.
- Periodiek heralloceren voor optimaal rendement/risico-profiel.
- Risicopremie is aanwezig bij aandelen (volwassen markten en emerging markten) en bedrijfsobligaties (inclusief emerging markets en high yield).
- Risico's beperken.
- Voor efficiënte markten wordt de voorkeur gegeven voor passief beheerde beleggingsfondsen of mandaten. Bij inefficiënte beleggingsmarkten heeft het pensioenfonds de keuze tussen een actief of passief beheerde beleggingsfondsen. Een en ander afhankelijk van de beschikbaarheid van beleggingsfondsen.

4. Risicodefinitie en risicobeheer

4.1 Waarom beleggen en risico's nemen?

Gezien het gesloten karakter van het pensioenfonds, heeft het één bron van inkomsten: de beleggingsrendementen. Hiermee moet worden gezorgd dat de pensioenen in de toekomst uitbetaald kunnen worden en dat deze pensioenen voor zover mogelijk geïndexeerd worden. De nieuwe pensioenuitvoerder zal wensen zijn financiële positie niet negatief te laten veranderen door toetreding van het pensioenfonds. Als de financiële positie van het pensioenfonds (te) veel afwijkt van die van de nieuwe pensioenuitvoerder, kan dit ertoe leiden dat de pensioenaanspraken moeten worden verhoogd of verlaagd om toetreding mogelijk te maken. Daarom is het gewenst dat het pensioenfonds een vergelijkbare (of betere) financiële positie kent als de beoogde overgangspartij om de beoogde CWO te kunnen doen zonder kortingen uit te voeren.

Bij tekorten kan het pensioenfonds in principe niet terugvallen op aangesloten werkgevers. Om een indexatie te kunnen toekennen in de toekomst, zal het pensioenfonds een bepaalde mate van beleggingsrisico moeten nemen. Risico nemen betekent ook een kans op korten. Om die reden zal het fonds een afgewogen mate van risico nemen in de beleggingen.

Conform hetgeen hierover in de Pensioenwet is vastgelegd, heeft het pensioenfonds zijn risicohouding voor de korte en lange termijn vastgesteld en vastgelegd. Bij het concretiseren van deze risicohouding heeft het fondsbestuur zich gebaseerd op de kenmerken van het fonds en heeft zij daarbij meerdere beleidsuitgangspunten gehanteerd, zoals de gewenste kans op realisatie van toeslagen, de gewenste kritische grens en volatiliteit ten aanzien van de dekkingsgraad, het maximaal acceptabele niveau van kortingen en de gewenste eigenschappen van het strategische beleggingsbeleid.

Risicohouding korte termijn

Het risico op de korte termijn wordt uitgedrukt in de wettelijke vereiste solvabiliteitsbuffer (Vereist Eigen Vermogen, VEV). Deze bedraagt voor het beleggingsprofiel van het pensioenfonds per Q2 2015, het moment van vaststelling van de risicohouding, ongeveer 22%. Dit is voor partijen acceptabel. De randvoorwaarden aan het beleggingsbeleid geven een bandbreedte hieromheen van ongeveer 3%. Daarbij is het pensioenfonds zich ervan bewust dat door de hoogte van de marktrente en wijzigende kredietratings en/of duratie van obligaties van invloed zijn op het feitelijke VEV en niet inzichtelijk zijn gemaakt in deze bandbreedte. Indien het feitelijke VEV van het strategisch beleggingsbeleid door ontwikkelingen hierin met meer dan 5% toeneemt, beziet het pensioenfonds (in overleg met betrokkenen) of aanpassingen noodzakelijk zijn. De hoogte van het feitelijke VEV wordt op kwartaalbasis geëvalueerd.

Risicohouding lange termijn

De risicohouding voor de lange termijn wordt getoetst in de "Asset Liability Management"-studie (ALM-studie) en in de haalbaarheidstoets.

Het risico van afname van de dekkinggraad, de kans op kortingen en daarmee een lager pensioenresultaat² dan 69%, worden niet geaccepteerd. Dit komt overeen met een pensioenresultaat bij een nominaal pensioen (zonder toeslagen). Het pensioenfonds bepaalt of de uitkomsten van de periodieke ALM-studie bij het gekozen strategische beleggingsbeleid acceptabel zijn. Men is overeengekomen dat de volgende uitkomsten van de ALM-studie acceptabel zijn:

- De gemiddelde kans op rechtenkorting bedraagt volgens de ALM-studie ca. 18% (15-jaars horizon).
- De gemiddelde rechtenkorting (indien een korting zich voordoet) bedraagt volgens de ALM-studie ca. 3.2% (15-jaars horizon).

Binnen het kader dat wordt gevormd door de risicohouding, waarbij ook rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van het fonds, is het pensioenfonds bereid om beleggingsrisico's te lopen om zodoende de doelstellingen van het fonds te realiseren. Het risicoprofiel dat hieruit is afgeleid, is met een ALM-studie vertaald in een strategische asset allocatie.

De beleggingsrisico's komen terug in het vereist eigen vermogen, zijnde de omvang van het eigen vermogen waarover een pensioenfonds minimaal zou moeten beschikken. De vaststelling van het VEV, en daarmee van de weging van de afzonderlijke financiële risico's, is voorgeschreven in de pensioenwet (zie hiervoor de artikelen 132 PW en 138 PW). Daarnaast wordt in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in artikel 12 ook aandacht besteed aan het VEV. Het pensioenfonds heeft deze financiële risico's geïdentificeerd. Conform wet- en regelgeving wordt hier in de uitvoering van het beleggingsbeleid rekening mee gehouden met het deels afdekken van deze risico's en het zorgdragen van spreiding over de verschillende beleggingscategorieën, hetgeen risico-mitigerend werkt.

---

² Pensioenresultaat: Deze geeft de mate van koopkrachtbehoud weer van het pensioen (het feitelijk verwachte toekomstige pensioen afgezet tegen een pensioen dat is gecorrigeerd voor de volledige prijsinflatie).

4.2 Risicobeheersing

Het risico- en rendementsprofiel van de gehele beleggingsportefeuille wordt afgestemd op de verplichtingenstructuur, de pensioenafspraken en de risicohouding van het fonds en zijn deelnemers. Het totale risiconiveau van het vermogen moet consistent zijn met de verplichtingen en in lijn zijn met de ambitie en risicohouding van het pensioenfonds. De belangrijkste middelen, om een dergelijk risicoprofiel in samenhang met de hierboven geformuleerde doelstelling te bewerkstelligen, zijn:

- Spreiding van het vermogen over diverse beleggingscategorieën zoals aandelen en obligaties. De verdeling over al deze soorten beleggingen noemen we de beleggingsmix. Die moet optimaal zijn afgestemd op de doelstelling. Bandbreedtes instellen om de strategische normen in combinatie met herallocatiebeleid
- Zorgvuldige beheersing van het risiconiveau binnen afzonderlijke beleggingscategorieën door het vermijden van overconcentratie en door slechts zeer beperkte afwijkingen ten opzichte van marktgemiddelden in te nemen. Het pensioenfonds heeft een duidelijke voorkeur voor passief beleggen.
- Het beleggingsbeleid van het pensioenfonds wordt vertaald naar beleggingsmandaten en beleggingsrichtlijnen.
- Zorgvuldig monitoren van het (geaggregeerde) risico waaronder rente-, valuta-, krediet-, koers-, markt-, liquiditeits-, derivaten-, actief en operationeel risico.
- Ook heeft het pensioenfonds een beloningsbeleid waarin normen zijn vastgelegd waaraan de vermogensbeheerder moet voldoen om te voorkomen dat van het beloningsbeleid verkeerde prikkels uitgaan.
- Nadruk leggen op behoud van het vermogen en stabiele groei en minder op kortere termijn vermogenswinsten.

De risicohouding voor de korte termijn wordt uitgedrukt in de wettelijke vereiste solvabiliteitsbuffer (VEV) en de risicohouding voor de lange termijn komt tot uitdrukking in de ontwikkeling van de dekkingsgraad, de kans op kortingen en het pensioenresultaat.

Door middel van periodieke rapportages heeft het pensioenfonds inzicht in de verschillende financiële risico's. In geval van overschrijding van gestelde grenzen zullen er maatregelen worden genomen ten einde het risico weer in lijn te brengen met het voorgestelde beleid.

4.3 Uitvoering van het beleggingsbeleid

ALM-studie

In het kader van een integrale benadering van de beleggingen en de verplichtingen wordt de invulling van het beleggingsbeleid onder meer gebaseerd op de ALM-studie. De ALM-studie bepaalt mede de verdeling over de beleggingscategorieën, waarbij wordt gestreefd naar een optimale beleggingsportefeuille in combinatie met een consistent toeslagbeleid. De ALM-studie wordt in beginsel eens in de drie jaren, doch zoveel vaker als het bestuur van het pensioenfonds dat wenselijk acht dan wel wordt verlangd door DNB, uitgevoerd. Dit betekent dat het pensioenfonds in beginsel in 2022 een nieuwe ALM-studie zou moeten hebben (laten) uitvoeren. Het pensioenfonds heeft hier echter vanaf gezien vanwege het verwachte korte voortbestaan van het pensioenfonds met het oog op de beoogde CWO en hoge kosten van het onderzoek.

Governance

Het bestuur blijft, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds inclusief het beleggingsproces. Het bestuur van het pensioenfonds besteedt de advisering over en de bewaking van het beleggingsbeleid uit aan de beleggingscommissie. De taken van de beleggingscommissie zijn de advisering over het (strategisch) beleggingsbeleid, het beleggingsjaarplan en het selecteren en monitoren van de externe vermogensbeheerder. De beleggingscommissie adviseert aan en legt verantwoording af aan het bestuur. Het bestuur van het pensioenfonds heeft aan de vermogensbeheerder van het pensioenfonds het mandaat gegeven om binnen de in het beleggingsmandaat vastgestelde doelstellingen en restricties het beleggingsbeleid uit te voeren. Uitbesteding van vermogensbeheer vindt plaats op basis van een vermogensbeheerovereenkomst en een service level agreement (SLA). Deze overeenkomsten voldoen (ten minste) aan de door DNB daaraan te stellen eisen.

Selectie

De selectie van derden, zoals de vermogensbeheerder(s), vindt plaats aan de hand van enerzijds de eisen die ter zake door DNB worden gesteld en anderzijds door het bestuur van het pensioenfonds gehanteerde criteria die samenhangen met beschikbare deskundigheid, de cultuur van de eigen organisatie, schaalvoordelen en flexibiliteit. De selectie van derden en de beoordeling van hun prestaties vinden plaats op basis van objectieve criteria. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatiedossier.

Vermogensbeheerder

De vermogensbeheerder heeft niet de ruimte om actief vermogensbeheer tussen de beleggingscategorieën toe te passen. Dit houdt in dat de beleggingscategorieën wel mogen afwijken van de strategische weging, maar de bandbreedtes niet mag overschrijden. Indien de bandbreedte wordt overschreden dan zal de beheerder de mandaatrichtlijnen volgen en een voorstel doen om de weging(en) terug te brengen naar of nabij de strategische wegingen. Deze herallocatie is bedoeld om het totale risico van het belegde vermogen op het gewenste risiconiveau te handhaven. Tevens vindt er een vaste jaarlijkse herbalancering plaats, die qua tijdstip overeen zal komen met het beschikbaar zijn van de nieuwe kasstromen van de verplichtingen van het pensioenfonds.

Monitoring

De beleggingscommissie bespreekt in iedere bestuursvergadering (minimaal zes keer per jaar) het gevoerde en te voeren beleggingsbeleid met het bestuur. Daarnaast zijn er per jaar minimaal vijf vergaderingen van de beleggingscommissie, bestaande uit twee leden van het bestuur en twee externe adviseurs, waarin wordt gesproken over de ontwikkelingen op de financiële markten. Gedurende de periode van uitbesteding draagt het pensioenfonds zorg voor de instandhouding en naleving van afdoende controlemechanismen om uitbestedingsrisico's te beheersen. Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat zij in alle fasen van het beleggingsproces beschikt over de deskundigheid die vereist is voor:

- Een optimaal beleggingsresultaat.
- Een professioneel beheer van de beleggingen.
- De beheersing van de aan beleggingen verbonden risico's.

Evaluatiebeleid

Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsproces waarin het uitbestedingsbeleid, selectiebeleid, governance, monitoring en het evaluatiebeleid is beschreven. In het evaluatiebeleid worden de externe partijen van het pensioenfonds jaarlijks geëvalueerd middels relevante criteria.

Aanpassing beleid

Het beleggingsbeleid kan op voorstel van de beleggingscommissie en na goedkeuring door het bestuur worden aangepast, indien daartoe aanleiding bestaat. Een wijziging kan worden veroorzaakt door:

- Een nieuwe ALM-studie.
- Een fundamentele verandering in het door het pensioenfonds gehanteerde pensioenreglement.
- Een wijziging in de samenstelling en omvang van het deelnemersbestand.
- De afwijkende financieel-economische visie op middellange termijn.
- Een wijziging van het wettelijk kader.
- In onzekere financiële markten om het risicoprofiel bij te stellen.

Kostenbeheersing

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid maakt het pensioenfonds geen andere kosten dan die welke redelijk en proportioneel zijn in relatie tot de omvang en de samenstelling van het belegd vermogen en de doelstelling. De kosten worden jaarlijks geëvalueerd.

Belangenverstreming

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gewaakt voor belangenverstreming. Met het oog daarop zijn de bestuurders en leden/adviseurs van de beleggingscommissie gehouden een gedragscode na te leven. Een interne compliance officer ziet toe op naleving van de gedragscode.

5. Verklaring maatschappelijk verantwoord beleggen

Het pensioenfonds is zich bewust van zijn maatschappelijke functie en verantwoordelijkheden. Het pensioenfonds streeft naar een zo hoog mogelijk rendement binnen het gekozen risicoprofiel van de beleggingen. Het pensioenfonds neemt daartoe risico's gerelateerd aan duurzaamheid in ogenschouw bij het beoordelen van de beleggingsportefeuille. Het pensioenfonds voert echter geen actief MVB-beleid. De rapportageverplichtingen en kosten die daarmee gepaard gaan, acht het pensioenfonds niet proportioneel gegeven het korte resterende voortbestaan van het pensioenfonds.

Uiteraard borgt het pensioenfonds nog steeds dat het aan de wettelijke verplichtingen blijft voldoen. Het pensioenfonds conformeert zich aan het verdrag inzake het uitsluiten van beleggingen in ondernemingen gerelateerd aan cluster munitie en bredere sanctiewetgeving.

Het pensioenfonds heeft voorheen de door de Pensioenfederatie opgestelde intentieverklaring Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) ondertekend. Met oog op de aanstaande collectieve waardeoverdracht, is het

---

---

pensioenfonds in 2021 uit het covenant gestapt. Het pensioenfonds hoeft hierdoor niet langer te voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van het IMVB-covenant.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren niet in aanmerking genomen

Het pensioenfonds kiest ervoor om ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in de zin van Artikel 4 van de SFDR en de daarbij horende Regulatory Technical Standards (RTS) niet in aanmerking te nemen. Het pensioenfonds verwacht per 1 maart 2023 een collectieve waardeoverdracht uit te voeren. Het in aanmerking nemen van ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren brengt extra kosten en rapportageverplichtingen met zich mee. Het pensioenfonds acht de extra kosten die gemaakt zouden worden niet proportioneel gezien het relatief korte voortbestaan en de beperkte omvang van het fonds. Om diezelfde redenen is het pensioenfonds ook niet voornemens om in de toekomst de ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren alsnog in aanmerking te nemen.

Integratie van duurzaamheidsrisico's

Het pensioenfonds heeft geen medewerkers in dienst en er is dus geen sprake van integratie van duurzaamheidsrisico's in het beloningsbeleid van medewerkers en bestuurders van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds kiest ervoor het effect van duurzaamheidsrisico's niet mee te nemen in zijn beleggingsbeslissingen. Het pensioenfonds verwacht per 1 maart 2023 een collectieve waardeoverdracht uit te voeren. Het meenemen van duurzaamheidsrisico's in de beleggingsbeslissingen brengt extra kosten en rapportageverplichtingen met zich mee. Het pensioenfonds acht de extra kosten die gemaakt zouden worden niet proportioneel gezien het relatief korte voortbestaan en de beperkte omvang van het fonds.

Ondanks dat het pensioenfonds duurzaamheidsrisico's niet expliciet integreert in zijn beleggingsbeslissingen, is het pensioenfonds wel van mening dat wanneer duurzaamheidsrisico's materialiseren, dit een negatief effect kan hebben op het langetermijnrendement van financiële producten. Het pensioenfonds verwacht echter niet dat het mitigeren van dit effect op korte termijn zal opwegen tegen de extra kosten die het expliciet integreren van duurzaamheidsrisico's met zich mee zal brengen.

De onderliggende beleggingen van dit financiële product houden geen rekening met de EU criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. Voor het pensioenfonds gelden geen additionele informatieverplichtingen uit hoofde van Artikel 8 en/of 9 van de SFDR.

6. Vermogensbeheerstructuur

De beleggingen zijn ondergebracht bij die vermogensbeheerder die daartoe naar het oordeel van het bestuur op advies van de beleggingscommissie het meest geschikt wordt

---

geacht. Het pensioenfonds heeft gekozen voor één vermogensbeheerder, namelijk BNP Paribas Asset Management (hierna BNP).

Het pensioenfonds heeft voor efficiënte markten de voorkeur gegeven voor passief beheerde beleggingsfondsen. Bij inefficiënte beleggingsmarkten heeft het pensioenfonds de keuze tussen een actief of passief beheerde beleggingsfondsen. Het pensioenfonds heeft de voorkeur uitgesproken om een overwegend passieve beheerstijl uit te voeren voor de beleggingsportefeuille. Het pensioenfonds heeft ook besloten om per beleggingscategorie een apart beleggingsfonds te kiezen, zodat sturing in de beleggingsportefeuille op een efficiënte manier kan gebeuren. Het is ook mogelijk om een beleggingsfonds te selecteren dat niet van de vermogensbeheerder BNP is. De reden hiervoor kan zijn dat op basis van karakteristieken het BNP-beleggingsfonds niet voldoet aan de eisen van het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft via BNP twee beleggingsfondsen bij andere vermogensbeheerders ondergebracht.

7. Beleggingsportefeuille

In onderstaande tabel is de strategische gewichten, bandbreedte, beheerstijl en de geografische scope weergegeven van de beleggingscategorieën van het pensioenfonds.

Mandaat	Norm	Strategische bandbreedte		Stijl	Scope
		Minimum	Maximum		
Matchingportefeuille	50.00%	40.00%	60.00%		
LDI-fondsen				Passief	Europa
Bedrijfsobligaties				Actief	Volwassen
Returnportefeuille	50.00%	42.50%	57.50%		
Vastrentende waarden	10.00%	7.50%	12.50%		
Emerging Market Debt	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Opkomend
High Yield	5.00%	3.75%	6.25%	Actief	Volwassen
Aandelen	35.00%	31.25%	38.75%		
Volwassen markten	30.00%	27.50%	32.50%	Passief	Volwassen
Opkomende markten	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Opkomend
Vastgoed	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Europa
Cash	0.00%	0.00%	2.00%		
Totale portefeuille	100.00%				

Het pensioenfonds houdt een tactische onderweging naar de categorie High Yield aan, waarbij de feitelijke allocatie is teruggebracht naar 0%. Het pensioenfonds heeft besloten om de vrijgekomen middelen gelijk te verdelen over de categorieën aandelen volwassen markten en LDI-fondsen. De bovenstaande tabel bevat de strategische normen op basis van de meest recente ALM-studie en daar is de categorie High Yield onderdeel van. Mocht het pensioenfonds langer voortbestaan dan momenteel wordt voorzien en het bestuur besluit een nieuwe ALM-studie uit te voeren dan zal geen rekening meer worden gehouden met de categorie High Yield in de berekeningen. Wanneer een nieuwe strategische beleggingsmix wordt vastgesteld houdt deze tactische allocatie op te bestaan.

De feitelijk beleggingsmix van het pensioenfonds wijkt hierdoor af van de strategische beleggingsmix uit de vigerende ALM-studie. Feitelijk wordt daarmee onderstaande verdeling gevolgd.

Mandaat	Norm	Feitelijke bandbreedte		Stijl	Scope
		Minimum	Maximum		
Matchingportefeuille	52.50%	42.50%	62.50%		
LDI-fondsen	27.50%			Passief	Europa
Bedrijfsobligaties	25.00%			Actief	Volwassen
Returnportefeuille	47.50%	40.00%	55.00%		
Vastrentende waarden	10.00%	3.75%	6.25%		
Emerging Market Debt	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Opkomend
Aandelen	37.50%	33.75%	41.25%		
Volwassen markten	32.50%	30.00%	35.00%	Passief	Volwassen
Opkomende markten	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Opkomend
Vastgoed	5.00%	3.75%	6.25%	Passief	Europa
Cash	0.00%	0.00%	2.00%		
Totale portefeuille	100.00%				